

เสริมสวย..ให้สวย

วันชัย นนทกิจไพศาล

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง

**“คลินิกเสริมความงามที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำลายชีวิตและสุขภาพผู้คนมาแล้วมากมาย
ก่อนทำสวย ! จึงควรเช็คให้มั่นใจทั้งสถานที่ ผู้ให้บริการ และผลิตภัณฑ์
รวมถึงไม่เลือกคลินิกจากแค่ราคา หรือแค่การรีวิวจาก Influencer หรือคำโฆษณาเท่านั้น”**

Global Wellness Institute (GWI) คาดการณ์ว่ามูลค่าของเศรษฐกิจเพื่อสุขภาพของทั้งโลก (Global Wellness Economy) จะแตะ 7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 266 ล้านล้านบาท ในปี 2568 โดยสาขาที่มีมูลค่าธุรกิจที่ใหญ่ที่สุด คือ การดูแลตัวเอง ความสวยงาม การชะลอวัย (Personal Care & Beauty) ราว 9.55 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 36 ล้านล้านบาท¹ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่าธุรกิจศัลยกรรมและเสริมความงามของไทยปี 2566 น่าจะมีมูลค่าตลาดประมาณ 71,000 - 72,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นการกลับมาฟื้นตัวภายหลังสถานการณ์โควิดคลี่คลาย แต่มูลค่าดังกล่าวยังไม่กลับไปเท่าก่อนโควิด ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับการตอบสนองของลูกค้า ทั้งในเรื่องของค่าบริการ รสนิยม คุณภาพและมาตรฐานในการให้บริการ รวมถึงผลลัพธ์หรือความพึงพอใจในผลงานของแพทย์ ผู้บริโภคจึงเลือกใช้บริการธุรกิจศัลยกรรมและเสริมความงามที่ต่างกัันออกไป²

ในมุมของธุรกิจ ปัจจัยหนุนนำธุรกิจคลินิกเสริมความงาม คือค่านิยมที่โอบรับการทำศัลยกรรมของสังคม รวมถึงความหลากหลายของบริการและอัตราค่าบริการความงาม ส่วนความท้าทายสำคัญคือการขาดแคลนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ การต้องค้นหาเทคโนโลยีและเครื่องมือเพื่อความงามใหม่ ๆ มาตอบสนองผู้รับบริการ ภาวะ Over supply ของคลินิกเสริมความงามที่เกิดขึ้นใหม่มากมาย รวมถึงการตรวจสอบควบคุมกำกับจากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายที่เข้มงวดขึ้น ทั้งการขออนุญาตประกอบกิจการและการโฆษณาในช่องทางต่าง ๆ

สมาคมศัลยแพทย์ตกแต่งเสริมสวยแห่งประเทศไทย ได้แบ่งเวชปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสวยเสริมความงาม ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่³

1. Noninvasive Procedure คือ การใช้ยาทาหรือยาฉีด การนวด การกดจุด การฝังเข็ม เป็นต้น บริการในคลินิกเสริมความงามในกลุ่มนี้ เช่น การฉีดโบทูลินัมที่อกซิน การฉีดฟิลเลอร์หรือสารเติมเต็ม (Soft Tissue Fillers) การผลัดเซลล์ผิวด้วยสารเคมี (Chemical Peel)

2. Minimally Invasive Procedure

คือ การทำหัตถการที่ต้องผ่าตัดเปิดแผลเพียงเล็กน้อย (Minor Surgery) ซึ่งอาจจะใช้การส่องกล้อง ใช้เครื่องมือช่วย การใส่วัสดุเสริม การใช้ไหมร้อย การใช้เลเซอร์ เป็นต้น

3. Invasive Procedure ซึ่งก็คือ การผ่าตัดใหญ่ (Major Operation) หรือการศัลยกรรมตกแต่งเสริมสวยประเภทต่าง ๆ อาทิ การผ่าตัดเสริมหน้าอก การผ่าตัดเสริมจมูก การศัลยกรรมตา 2 ชั้น การดูดไขมัน

สถานพยาบาลที่มีบริการเสริมความงาม จึงมักมีการฉีดยาหรือใช้เครื่องยกกระชับให้ผิวพรรณเต่งตึง เปล่งปลั่ง การฉีดโบท็อกซ์ ฟิเลอร์ปรับรูปหน้า แก้วรื้อรอยและร่องลึก รวมถึงเวชศาสตร์ชะลอวัยที่เป็นทางเลือกหยุดวัยให้อย่างหนุ่มสาว

สำหรับการตรวจสอบควบคุมกำกับจากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายนั้น ตรวจพบการ

ฝ่าฝืนกฎหมายและดำเนินคดีต่อคลินิกเอกชน และต่อผู้ประกอบการวิชาชีพมากขึ้นตามไปด้วย เช่น การไม่ขออนุญาตประกอบกิจการสถานพยาบาล การทำหัตถการโดยบุคลากรที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ได้รับอนุญาต การนำยาหรือสารเติมเต็มผิวที่ไม่ได้มาตรฐานและนำเข้าผิดกฎหมายมาฉีดยา หรือทา การนำสารที่ผลิตและขึ้นทะเบียนเป็นเครื่องสำอาง ซึ่งปกติสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) อนุญาตให้ใช้ทาผิวภายนอกเท่านั้น แต่กลับนำมาฉีดยาเข้าสู่ร่างกายเหมือนยาฉีด การให้บริการ เช่น เตียง แก้วอี้ หรืออุปกรณ์ที่โฆษณาว่ารักษาโรคต่าง ๆ เกินกว่าประสิทธิภาพจริง การรีวิบริกการหรือรีวิววัตกรรมเพื่อความงามโดยบุคคลที่มีชื่อเสียง (Influencer) ที่โอ้อวดเกินจริง การโฆษณาสรรพคุณของยา เครื่องมือแพทย์ อาหาร หรือเครื่องสำอางที่เป็นเท็จเกินกว่าสรรพคุณจริง

ติดเชือรุนแรง จมูกเน่า หลังเข้าทำศัลยกรรมเสริมจมูก

หลายต่อหลายครั้งที่เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและสุขภาพของผู้เข้ารับบริการคลินิกเสริมความงาม เช่น กรณีมีผู้เสียชีวิตจากการเข้าทำศัลยกรรมแก้ไขจมูกที่คลินิกย่านธัญบุรีเมื่อเดือนมิถุนายน 2566⁴ “เหยื่อคลินิกเสริมความงามชื่อดังนับร้อยรายร้องตำรวจเอาผิดคลินิก หลังทำจมูกเน่า สูญเงินกว่า 5 ล้านบาท” เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2566⁵ หรือเมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 “ตำรวจบุกจับคลินิกเสริมความงามเถื่อนกลางซอยทองหล่อที่พบเป็นเครือข่ายนายทุนจีนจ้างคนจากเมียนมาที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพเวชกรรมตรวจรักษาเสมือนแพทย์ ตะลึง! มีสาขาอยู่ในหลายประเทศ⁶ และกรณี “สาววัย 45 ร้องคลินิกเสริมความงามชื่อดังย่านห้วยขวาง ฉีดฟิลเลอร์ปลอมเสริมบั้นท้ายจนเป็นแผลติดเชื้อเน่าแพะ เผยทุกข์ทรมานจนคิดฆ่าตัวตาย” เมื่อเดือนกันยายน 2566⁷

ผู้บริโภคที่ชาญฉลาด จึงควรรับทราบและเท่าทันกับการช่วงชิงลูกค้าในธุรกิจเวชกรรมความงาม ไม่หลงเลือกใช้บริการจากสถานพยาบาลหรือคลินิกความงามที่ “เสี่ยง” เสี่ยงต่อการถูกชักจูงให้หลงเชื่อเรื่องราคาที่แสนถูก คุณภาพหรือนวัตกรรมความงามที่เกินจริง ลดละลวยได้อย่างน่าทึ่ง หรือการรีวิวแบบไร้ความรับผิดชอบในโลกออนไลน์ เสี่ยงจากยาและผลิตภัณฑ์เถื่อนหรือด้อยมาตรฐานในสถานพยาบาลความงาม และเสี่ยงจากบุคลากรที่ไม่มีความเชี่ยวชาญโดยแท้จริง โดยมีหลักง่าย ๆ ว่าควร “เช็คให้ดีกว่าก่อนทำสวย” ดังนี้

1. เลือกคลินิก โดยเลือกคลินิกที่ได้รับอนุญาตแล้วเท่านั้น กระทรวงสาธารณสุขจะ

ประเมินมาตรฐานด้านสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเวชภัณฑ์ และยา ก่อนอนุญาตทุกครั้ง และหากมีแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะด้านประจำอยู่ จะให้ใช้ชื่อตามความเชี่ยวชาญของแพทย์ เช่น “คลินิกเวชกรรมเฉพาะทางผิวหนัง..” “คลินิกเฉพาะทางศัลยกรรมตกแต่ง..” หากยังใช้เพียงแพทย์ทั่วไปให้ใช้ชื่อ “คลินิกเวชกรรม..” เท่านั้น ทั้งนี้สามารถตรวจสอบสถานพยาบาลที่ได้รับอนุญาตได้ที่ www.privatehospital.hss.moph.go.th/

2. เช็คแพทย์ โดยแพทย์ผู้ตรวจต้องตรงกับรูปป้ายสีน้ำเงินที่หน้าห้องตรวจเท่านั้น ถ้าคลินิกใช้บุคคลอื่นตรวจรักษาอาจเป็นแพทย์ปลอม (ไม่ได้รับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพจากแพทยสภา) หรือหากเป็นแพทย์จริงก็มักไม่รับผิดชอบกับผลการตรวจรักษาตามจรรยาบรรณแพทย์ ส่วนใบประกาศต่าง ๆ ที่แพทย์ได้รับที่จัดแสดงภายในคลินิกก็ไม่ใช่สิ่งแสดงถึงความเชี่ยวชาญ แต่บอกเพียงว่าเคยผ่านการอบรมระยะสั้นเรื่องใด ๆ มาแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบแพทย์เว็บไซต์แพทยสภา หรือที่ www.tmc.or.th

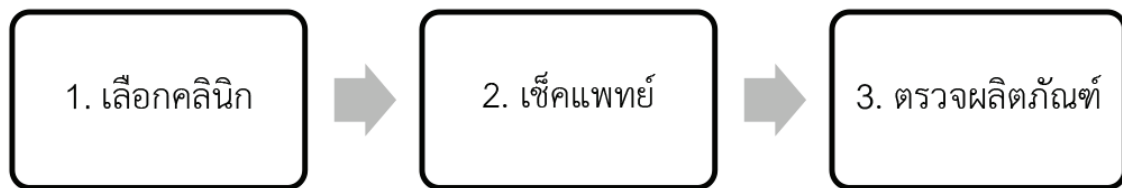
3. ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ต้องขอดูผลิตภัณฑ์ทุกครั้งเพื่อตรวจสอบว่ามีทะเบียน ยอย. แล้วเท่านั้น ผู้บริโภคพึงระลึกเสมอว่า ยา อาหารเสริม เครื่องมือแพทย์และเครื่องสำอางนั้น ยอย. ของไทยจะประเมินคุณภาพ สรรพคุณและความเสี่ยงตามเกณฑ์มาตรฐานสากลก่อนขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าทุกครั้งเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับอนุญาต จาก ยอย.

ได้ที่ www.fda.moph.go.th แต่หากคลินิกหรือแพทย์ไม่ยินยอมให้ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ก็เข้าข่าย

สงสัยได้ว่าผลิตภัณฑ์นั้นอาจไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด

ดังนั้นจึงควรเลือกใช้บริการดังนี้

คำเตือน ! การเลือกเข้าใช้บริการเสริมความงามจากคลินิกอย่าดูแค่ที่ราคา หรือการรีวิวของ Influencer หรือข้อความโฆษณาเท่านั้น ราคาที่ถูก อาจเสี่ยงกับการได้รับบริการที่ด้อยมาตรฐาน เช่น ไม่ได้บริการโดยแพทย์ที่ได้รับอนุญาต หรือไม่มีความชำนาญจริง การได้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านการอนุญาตจาก อย. ผลิตภัณฑ์หมดอายุ เสื่อมสภาพ หรือเจือจาง

การรีวิว Influencer ก็เสี่ยงที่จะได้รับข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากปกติแล้ว Influencer จะได้รับค่าจ้างจากการรีวิว ข้อความโฆษณาจึงถูกประดิษฐ์ขึ้นเป็นส่วนผสมทางการตลาดในธุรกิจความงาม

คำหรือข้อความโฆษณา ย่อมไม่น่าเชื่อถือเสมอไป เพราะต้องขึ้นกับจรรยาบรรณ ความตรงไปตรงมา ความซื่อสัตย์ ซึ่งโดยธรรมชาติมักสวนทางกับการแข่งขันช่วงชิงลูกค้าในธุรกิจต่าง ๆ เสมอ

เอกสารอ้างอิง

1. ลงทุนแมน. กรณีศึกษาโมเดลธุรกิจ "คลินิกการแพทย์ความงามรายได้ที่ไม่หยุดโต". [อินเทอร์เน็ต]. 2565 [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.longtunman.com/42408>
2. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. ตลาดศัลยกรรม และเสริมความงามแข่งขันรุนแรง เพื่อแย่งชิงลูกค้าที่มีศักยภาพ. [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.kasikomresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/Surgery-FBC273-FB-25-08-2566.aspx>
3. สมาคมศัลยแพทย์ตกแต่งแห่งประเทศไทย. ปฐมบทของศัลยกรรม เรื่องจริงที่ควรรู้. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.thprs.org/blog/firstlesson>
4. ไทยรัฐออนไลน์. แก๊งมุกลูกค้าดับ ปิดคลินิกเถื่อน คำสั่งสสจ.ปทุมธานี แพทยสภาฟันซ้ำ ตร.รอผลชั้นสุด. [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.thairath.co.th/news/society/2702511>
5. ผู้จัดการออนไลน์. บุกจับคลินิกเสริมความงามเถื่อนย่านทองหล่อเครือข่ายทุนจีน จ้างแพทย์ชาวเมียนมา. [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://mgrอินเทอร์เน็ต.com/crime/detail/9660000066202>
6. สำนักข่าวไทย อสมท. สาวร้องคลินิกดัดใช้ฟิลเลอร์ปลอมฉีดยันจนเน่า. [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://tna.mcot.net/crime-1241592>
7. ผู้จัดการออนไลน์. เหี้ยแห้วร้อง ปคบ.เอาผิดคลินิกเสริมความงามชื่อดังทำจุกเน่า. [อินเทอร์เน็ต].; 2566 [เข้าถึงเมื่อ 3 มกราคม 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://mgrอินเทอร์เน็ต.com/crime/detail/9660000009985>